Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001828

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Богдан Ігорович
2. Bohdan I. Melnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9482-7399

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 20-05-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8392

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.37.15, 34.41, 34.41.35

Тема дисертації:

1. Індивідуальна анатомічна мінливість вісцерального черепа за даними комп'ютерної томографії
2. Individual anatomical variability of the visceral skull according to computed tomography data

Реферат:

1. Встановлено, що еуріпрозопічний тип будови черепа мають 53 % чоловіків і 46 % жінок, мезопрозопічний тип – 27 % чоловіків і 45 % жінок, лептопрозопічний тип – 20 % і 9 % відповідно. Досліджені лінійні розміри черепа перебувають у прямій залежності від краніотипу. При цьому для еуріпрозопічного типу характерне домінування широтних розмірів; лептопрозопічний тип будови черепа характеризується перевагою поздовжніх і висотних параметрів; у представників мезопрозопічного типу будови черепа спостерігаються проміжні значення всіх показників. Статистично значущих відмінностей досліджених показників між представниками однієї статі, але різних вікових груп не виявлено. Більшість параметрів лицевого черепа демонструють ознаки статевого диморфізму, однак деякі зі встановлених відмінностей знаходяться в межах статистичної помилки. Планіметричний аналіз очноямкового входу і грушоподібного отвору та побудовані на його основі діаграми у вигляді двох кіл значно підвищили наочність порівняльної оцінки статевого диморфізму. При морфометричному аналізі верхньої та нижньої щелеп доведено, що основні її параметри залежать від типу будови лицевого черепа. Тобто у лептопрозопів переважає подовжена форма щелеп з

максимальними висотними розмірами, мезопрозопи мають проміжні значення, у еуріпрозопів спостерігається значне зменшення довжини та висоти щелеп при суттєвому збільшенні ширини та протяжності дуг. Умовний кут верхньої та нижньої коміркової дуги демонструє максимальні значення у осіб із еуріпрозопічним краніотипом, проміжні значення характерні для мезопрозопів, мінімальні значення зафіксовано у представників лептопрозопічного типу будови черепа. На основі вимірювань лицевого кута встановлено, що серед чоловіків еуріпрозопів зустрічаються три типи профілю обличчя: прогнатний, мезогнатний та ортогнатний. Серед мезопрозопів визначені лише мезогнатний і ортогнатний типи, а серед лептопрозопів – виключно ортогнатний. У жінок, незалежно від краніотипу, виявлені всі три форми профілю обличчя.

2. It was established that 53% of men and 46% of women have the euriprosopic type of skull structure, the mesoprosopic type – 27% of men and 45% of women, the leptoprosopic type – 20% and 9%, respectively. The studied linear dimensions of the skull are directly dependent on the craniotype. At the same time, the dominance of latitudinal dimensions is characteristic of the euriprosopic type; the leptoprosopic type of skull structure is characterized by the predominance of longitudinal and altitudinal parameters; intermediate values of all indicators are observed in representatives of the mesoprosopic type of skull structure. No statistically significant differences in the studied parameters were found between representatives of the same sex but different age groups. Most parameters of the facial skull show signs of sexual dimorphism, however, some of the established differences are within the limits of statistical error. Planimetric analysis of the orbital opening and pyriform aperture and diagrams constructed on its basis in the form of two circles significantly increased the clarity of the comparative assessment of sexual dimorphism. Morphometric analysis of the upper and lower jaws has shown that its main parameters depend on the type of facial skull structure. That is, in leptoprosopes, an elongated jaw shape with maximum height dimensions prevails, mesoprosopes have intermediate values, in euriprosopes there is a significant decrease in the length and height of the jaws with a significant increase in the width and length of the arches. The conditional angle of the upper and lower alveolar arches demonstrates maximum values in individuals with the euriprosopic craniotype, intermediate values are characteristic of mesoprosopes, and minimum values are recorded in representatives of the leptoprosopic type of skull structure. Based on facial angle measurements, it was established that among male euriprosopes there are three types of facial profile: prognathic, mesognathic, and orthognathic. Among mesoprosopes, only mesognathic and orthognathic types are identified, and among leptoprosopes, only orthognathic. In women, regardless of craniotype, all three forms of facial profile are found.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Мельник Б.І., Боягіна О.Д. Визначення діапазону варіабельності лінійних параметрів черепа людини в залежності від статі та краніотипу у віковому аспекті. Вісник проблем біології і медицини. 2024. № 3(174). С. 299-310.
- 2. Мельник Б.І., Боягіна О.Д. Встановлення діапазону варіабельності ширини та висоти вісцерального черепа людини в залежності від краніотипу та статевої приналежності. Morphologia. 2024. Том 18. № 3. С. 60-66.
- 3. Мельник Б.І. Встановлення статевого диморфізму морфометричних показників очної ямки людини в залежності від краніотипу. Експериментальна і клінічна медицина. 2024. № 93(4). С. 6-15.

- 4. Мельник БІ. Встановлення діапазону варіабельності параметрів грушоподібного отвору з урахуванням статі та краніотипу. Медицина сьогодні і завтра. 2024. № 93(4). С. 6-16.
- 5. Мельник Б.І., Боягіна О.Д., Сазонова О.М., Клочко Н.І. Аналіз кутових показників лицевого відділу черепа людини з урахуванням краніотипу. Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2024. №11(45). С. 1964-1974.
- 6. Мельник Б.І., Боягіна О.Д., Колісник І.Л., Сазонова О.М., Клочко Н.І. Морфометричний аналіз верхньої щелепи за даними КТ – зображень. Вісник проблем біології і медицини. 2024. № 4(175). С. 559-569.
- 7. Мельник Б.І., Боягіна О.Д., Колісник І.Л., Клочко Н.І. Морфометричний аналіз нижньої щелепи з урахуванням краніотипу та статевої приналежності за даними КТ – зображень. Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2024. №12(46). С. 1742-1752.
- 8. Мельник Б.І., Боягіна О.Д., Клочко Н.І., Панасенко В.О. Встановлення діапазону індивідуальної анатомічної мінливості лінійних розмірів лицевого відділу черепа з урахуванням краніотипу та статевої приналежності. Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2025. №1(47). С. 2352-2364.
- 9. Мельник Б.І., Боягіна О.Д. Варіабельність лінійних розмірів черепа людини залежно від статі у віковому аспекті. XXXIV International scientific and practical conference «World Trends in the Development of Scientific Progress». August 14-16, 2024. Varna, Bulgaria. P. 106-109
- 10. Melnyk B.I., Boiagina O.D., Panasenko V.O. Planimetric analysis of individual variability and sexual dimorphism of the orbital opening. International scientific conference «The impact of digitalization on healthcare development». October 3-4, 2024. Riga, the Republic of Latvia. P. 44-47
- 11. Boiagina O.D., Melnyk B.I., Samosudova L.V. Range of variability of the morphometric indicators of the piriform aperture of men depending on craniotype. Міжнародна міждисциплінарна науково-практична internet-конференція до Всесвітнього дня анатомії «Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект». 17 жовтня 2024 року. Харків: Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет», Україна. С. 201-202
- 12. Melnyk B., Boiagina O., Panasenko V. Determination of the range of variability of the human orbital opening height and width according to computer tomography data. Теорія та практика сучасної морфології : матеріали Восьмої Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. 6-8 листопада 2024 року. Дніпро: ДДМУ, Україна. С. 93-96
- 13. Melnyk B., Boiagina O., Samosudova L. Individual anatomical variability of the longitudinal dimensions of the lower jaw in men. XLVIII International scientific and practical conference «Interaction of Art and Science: Creative Approaches in Research». November 20-22, 2024. Geneva, Switzerland. P. 211-212
- 14. Melnyk B., Boiagina O., Samosudova L. Establishing the range of variability of the longitudinal dimensions of the lower jaw in women with different craniotypes. XLIX International scientific and practical conference «New Areas of Scientific Research: Exploring New Frontiers». November 27-29, 2024. Naples, Italy. P. 203-204

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000954

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боягіна Ольга Дмитрівна

2. Olha D. Boiahina

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2302-0584

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Ігор Юрійович
2. Ihor Y. Oliinyk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6221-8078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринь Володимир Григорович
2. Volodymyr H. Gryn

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5894-4416

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Челпанова Ілона Владиславівна
2. Ilona V. Chelpanova Ilona

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5215-814X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чеканова Ірина Вікторівна
2. Iryna V. Chekanova

Кваліфікація: к.мед.н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6986-258X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Дунаєв Олександр Віталійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Дунаєв Олександр Віталійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Степаненко Алла Олександрівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна